Balti kesk-põllutööseltsi põhikirja eelnõu. A. 1912 otsustab ühistegevuspäev Valgas T.-i ettepanekul luua »Ühistegevuselehe« juures eriline ühistegevuse nõukogu ja büroo. Üldiselt pooldab T. kategooriliselt maakultuuri ja kuulutab ühenduse maaga Eesti rahva elukü simuseks, juhtides tähelepanu linnakultuuri hävitavale mõjule, tõutervise rikkumise, sigimuse vähenemise, kiduruse suurenemise ja kõlbluse langemise suhtes. — T. oli tegev teisteski Tartu seltsides, nii »Vanemuises« revisjonikomisjoni liikmena pikemat aega; maja laiendamise ning 1903. a. peale maja ehitustoimkonna juhatajana mõjustas ta mõõduandvalt »Vanemuise« uue maja valmissaamist (1906); hiljemini töötas ta kaasa paljudes komisjonides ja üksikettevõtteis. 1906. a. asutati T.-i osavõtul Tartus Eesti Noorsoo Kasvatuse Selts, kes varssi ellu kutsus esimese eesti õppekeelega tütarlaste keskkooli (vt. P. Põld). T. toimis ENKS-i eestseisuse liikmena (1906—08) ja pikemat aega esimehena (1908—17), olles samal ajal kooli kuratooriumi esimeheks (1909—16). Samuti oli T. kaastegev Eesti Kirjanduse Seltsi asutamisel ja valiti 1907. a. seltsi asemikkude kogusse, oli 1909—20 eestseisuse ja 1908—19 kuukirja »Eesti Kirjanduse« toimkonna liikmeks. 1906. a. valiti T. Eesti Karskusseltside Kesktoimkonda ja töötas selles elavalt kaasa palju aa., tunnustades karskusküsimuse õige eluliseks eesti rahva olemasolu seisukohast. Õhutades karskusemõtet »Postimehes« ja paljudes kõnedes jõuab T. välja üldse eesti rahva tõuliste omaduste parandamise küsimuste juurde ja pühendab viimastele elavat tähelepanu. Eesti Üliõpilaste Seltsiga jääb T. pikema aja kestel õige ligidasse kontakti, võitleb eriti alkoholi tarvitamise ning rahvahingele võõraste kommete vastu eesti üliõpilaste elus ja püüab anda hoogu eesti rahvusliku mõtte süvendamisele ja omapärase kultuuri arendamisele Eesti haritlaskonnas.

Arusaadavalt sattus T. oma seisukoha ja tegevuse tõttu varsti väga teravasse vastollu saksa ringkondadega. T. lähtekohaks on põhivaade, et eestlased on sakslastega samaväärilised ja peavad olema nendega üheõiguslikud kodumaa asjade korraldamisel ja juhtimisel. Selle positsiooni selge ja kindel tunnustamine on vajaliseks eelduseks eestlaste ja sakslaste koostööle. Eestlastel ei ole sakslasi millegi eest tänada, sest seda, mis sakslaste käes olevad asutised on teinud, on nad kohustatud olnud tegema. Sellevastu on eestlastel õigus sakslastelt aru nõuda, miks nad ei täida küllaldaselt oma kohust eesti rahva vastu. Nad on kohustatud kaitsma maa omavalitsuse õigusi ja neid edasi arendama selles suunas, et maa pärisrahva enamik saaks õiguse ja võimaluse osa võtta maa asjade korraldustööst. Selle juures peavad praegused maa juhtivad asutised — maapäev, linnavalitsused, konsistoorium — arvestama terve maa. ka eesti rahva, huvisid ja tundeid ega tohi endid pidada saksa rahvuslikkudeks teguriteks. Ka tuleb sakslastel loobuda ekslikust vaatest, nagu annaks nende kõrgem kultuur neile eesõigustatud seisukoha võrreldes eestlastega. Sellevastu, ühinedes rahva eluga, saaksid nemad oma kasuks osa nendest kultuurväärtustest, mida rahva vaim loob alatasa töötades. Neid põhivaateid esitab ja arendab T. paljudes juhtkirjades ja kirjutistes, alatasa tähelepanu juhtides sakslaste hoolimatusele eesti rahva kui vaba rahva vastu. Ligemast koostööst eestlaste ja sakslaste vahel ei saanud ometi asja. 1902. a. saavutati küll Tartu linnavalimistel kokkulepe eesti ja saksa ringkondade vahel, kuid sakslaste enamiku hoolimatus ja kitsarinnalisus põhjustasid varssi teravad kokkupõrked eestlaste ja sakslaste vahel linnavolikogus, kus T. esines eesti rühma juhina, arvustades teravalt linnavolikogus ja »Postimehes« enamiku tegevust linna laiemate ringkondade huvide seisukohast. Järgmistel linnavalimistel, mis teostati sõjaseaduse surve all 1906. a. alul, jäi T. linnavolikogust välja. 1903. a. sügisel võtavad eestlased T.-i kaastegevusel oma kätte Liivimaa Linnade Hüpoteegi Seltsi valitsemise ja hoiavad seltsi senini juhtival kohal olnud saksa ringkondade ägedast vastutöötamisest hoolimata kindlal alusel H. Kopli (vt.), E. Kivastiku, K. Partsi (vt.), O. Virkhaus'i (vt.) j. t. juhtimisel. — Ka Vene riigipolitikaga piirimaade suhtes satub T. vastollu. See tuleb avalikuks iseäranis rahvahariduse asjus. T. asub arvustaval ning koguni eitaval seisukohal ministeeriumikoolide suhtes, leides, et rahvakoolide ühendamise tõttu kool muutub paljudele lastele raskelt kättesaadavaks, õpetajad eraldatakse rahvast ja tehakse ainult rahvakoolide inspektoritest sõltuvaiks ametnikeks. Selle vastu nõuab T., et õpetajate seisund peab olema tulunduslikult, õiguslikult ja hariduslikult iseseisev ning usaldustäratav; selle eelduseks on nende asetamine kollegiaalse omavalitsuse võimu alla. N. n. »loomuliku õppeviisi« pealesundimisel konstateerib »Postimees« maksva seaduse rikkumist rahvakooli õppekeele küsimuses ja nõuab seadusliku korra jaluleseadmist. Edasi soovitab »Postimees« erilist rõhku panna koduõpetusele ning selle kaudu täita tühi koht emakeele õpetuses; samuti virgutatakse seltse haridustööle, et hoida rahva hariduse tasapinda langemast. Oma seisukohta rahvahariduse ja teistes rahvusliku elu küsimusis tuleb T.-il korduvalt kaitsta Vene